СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 169. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер,, 29-го серпня 1946. No. 169. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, August 29, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ВЕЛИКІ ВТРАТИ НА НЮЙОРСЬКІЙ БІРЖІ

На нюйорській біржі, яка вважається тепер за найбільш рухливу у світі, настало ві второк, 27. серпня, велике замішання. Уділи деяких великих підприємств почали являтися у продажу у великих кількостях, а через це ціни майже всіх вартісних паперів почали падати. Загалом продано того дня 1,790,-000 уділів у порівнанню зо звичайним продажом 790,000 уділів у понеділок. Втрати на деяких шерах виносили від 1 до 8 точок. На 1,051 підприємств, яких шери йшли на продаж, лише 51 підійшли вгору, а попадали в ціні шери 942 підприємств.

Біржа це показчик політичного й економічного положення. Вчасі нарад Паризької Конференції виказалося, що міжнародне положення непевне, отже деякі підприємства, яких доля звязана із міжнароднім положенням, мусять його відчути. У внутрішнім положенню замітний новий страйковий рух, а це обнижує продукцію. Цим пояснюється упадок вартости „стаків" на біржі. Є це набільше замішання на біржі від травня 1940 року.

НЕДОСТАЧА ЗАЛІЗНИЧИХ ВОЗІВ ДЛЯ ТРАНСПОРТУ

Директор Реконверзії Джан Р. Стілмен оприлюднив, що відчувається великий брак залізничих возів при доставі ново вироблених продуктів до різних частин краю, а це теж припинює висилку свіжих харчових продуктів за границю. Така недостача може мати вплив на економічну стабілізацію цілого краю і тому уряд придумує способи, як цій недостачі зарадити. Тому, що теперішня закордонна політика Америки залежна від економічної сили краю, показується потреба наглої співпраці різних урядових департаментів.

НЕМА РАДИ — АРМІЯ МУСИТЬ ВТРИМУВАТИ АТОМОВУ БОМУ

З такою заявою вийшов секретар военного департаменту Роберт С. Патерсон у першій лекції на тему атомової сили перед військовим персоналом у Вашинґтоні. Таких лекцій відбудеться ще сім і вони покінчаться 19. вересня. Вони відбуваються при замкнених дверах і лише дещо з них передається публиці. Атомову силу мусить берегти наша армія сама тому, що не легко наладнати міжнародню контролю над нею — оце думка Патерсона.. Він виявив, що тепер іде праця над „удосконаленням атомової бомби", бо це конечне серед теперішнього світового положення.

ТАБОРОВЕ ЗІБРАННЯ „ДО ОСТАННЬОГО ВОЯКА"

Велика Армія Републики, яка як ветерани Громадської Війни з 1861—65 перевела щойно свое „таборове зібрання" в місті Індіянаполис з останніх 11 людей, вирішила, що б відбувати такі зібрання аж до останнього вояка, який останеться в живих. Наступне зібраняя має відбутися в 1947 році. У цьогорічнім зібранню брав участь 99-літній командант Гайрем Ґейл із Сієтл і 10 інших ветеранів. Вік деяких інших подано такий: 103, 98, 99, 98 літ. Не згадують ніщо про вік шістьох ветеранів.

ФАРМЕР МАЄ ЩЕ ПАНЩИЗНЯНИХ ПІДДАНИХ

Федеральна влада арештувала 65-літнього фармера Росвела Р. Биґерса з околиці міста Атланта, в стейті Джорджія, за те, що він тримав на своїй фармі ніґрів як панщизняних підданих. Його випустили за запорукою $4,000, а суд над ним перед лавою присяжних відбудеться в місяцю жовтню. Йому закидають, що він арештував, а потім казав відслужити кару $1,000 ніґрови Букерови Т.. Джансонови, а крім цього ще трьох інших ніґрів поневолював як рабів-„піонів". Биґерс уже раз був арештований за таку поведінку в 1916 році, але тоді його увільнили, бо не було свідків.

ЮНІЯ ДОЗВОЛИЛА НА ОПЕРУ В НАСТУПНІМ СЕЗОНІ

Метрополитен Опера в Ню Йорку дістала дозвіл від юнії музик наняти тільки артистів до хору в наступному зимовому сезоні, кільки буде потрібно. Управа Метрополитен Опери оприлюднює, що внаслідок такого дозволу, опера буде отворена. Перед кількома днями спір між юнією музик і управою опери дійшов до такої кризи, що управа заявила, що опери не буде цього року. Юнія поставила домагання, щоб управа приняла стільки артистів, кільки юнія захоче. Остаточно рішено, щоб над цею справою перевести голосування між самими співаками, які тепер розїхалися по цілому світі. Співаки рішили дати свободу управі наймати тільки артистів, кільки потрібно. Ще лише йде про наладнання платні, але це вже лекше для управи.

Америка буде домагатися допущення девятьох нових членів до Обеднаних Держав

На засіданню Ради Беспеки О. Д., що відбувається в новій домівці цеї організації в околиці Ню Йорку, американський делеґат Гершел В. Джансон має поставити домагання, щоб в склад Організації Обеднаних Держав приняти усі девять держав, які тепер зголосилися. Ними є: Альбанія, Швеція, Ісляндія, Афґаністан, Портуґалія, Трансйорданія, Ірляндія, Сіям і Монґолія.

АМБАСАДОР ПОЛЬЩІ ВНОСИТЬ СПРОТИВ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОЇ НОТИ

Амбасадор Польщі у Вашингтоні, проф. Лянґе, зголосив іменем свого уряду спротив проти ноти, висланої до Варшави 19. серпня в справі виборів і свобідного голосування в Польщі. Польська відповідь каже, що уряд Польщі не надіявся такої ноти ітому не відповів досі на ню урядово. Нота потребує довших студій, одначе вже тепер можна сказати, що американська нота є „переступленням права польської суверенности і вмішуванням у внутрішні справи".

ЗАЛОЖЕНО СВІТОВУ ОРҐАНІЗАЦІЮ УЧИТЕЛІВ

Після вирівнання деяких непорозумінь між делеґатами трицяти держав на світову учительську конференцію, що відбувається в Ендикат, у стейті Ню Йорк, прийшло до згідного вияву волі всіх делеґатів, щоб заложити всесвітню орґанізацію учителів. Згідність замарковано тим, що ухвалено статут з десяти точок для нового товариства, яке буде мати назву: „Світова Орґанізація Професії Навчання".

„Чемностеві" відвідини американських военних кораблів в Греції

Командант американської фльоти на Середземному морі, віцеадмірал Бернард Г. Бейрі, головнокомандуючий американськими військово-морськими силами на европейських водах, віцеадмірал Генрі К. Гевіт, та морський департамент у Вашинґтоні повідомили, що американська фльота на Середземному морі, 45,000 тоновий літаконосець „Френклин Деляно Рузвелт", легкий крейсер „Літл Рак" та пять винищувачів одержали наказ відвідати грецькі порти в днях від 5 до 9 вересня. Усі повідомлення подають, що відвідини матимуть характер „чемностевий" та „доброї волі", подібно як це минулого тижня було в Лісбоні, в Портуґалії. Проте в коментарах подається отверто, що відвідини американської фльоти в Греції стоять у звязку зі загальним політичним положенням в тій частині Европи, як теж у звязку зі загально-грецьким плебісцитом в справі відновлення монархії, що має відбутися в найблишчу суботу. Военний департамент у Вашинґтоні теж повідомив, що на час плебісциту він вишле до Греції 25 „неофіціяльних спостерегачів". Военні кораблі, які мають наказ відвідати Грецію, находяться зараз на італійських водах та відбувають інтензивні военні вправи.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ВІДКЛИКАВ СВОЇХ ДИПЛЬОМАТІВ З ГРЕЦІЇ

З Атен, Греція, повідомляють, що совєтський амбасадор в Греції, адмірал Константин К. Родіонов, звернувся до відповідних грецьких властей за візами для нього та для його сімї на виїзд до Совєтського Союзу. В дипльоматичних колах вважають, що совєтського амбасадора відкликав його уряд, хоча офіціяльно цього не потверджується. Вважається, що виїзд Родіонова є дальшою акцією Совєтського Союзу проти Греції та евентуальна підготовка до того, щоб не визнати грецької монархії, якщоб її вирішено плебісцитом. Греція є сьогодні ще единою балканською країною поза совєтською „залізною куртиною". Інтересно, що грецькі комуністи і соціялісти заявили, що вони теж будуть голосувати за відновленням монархії.

ПЕРЕД НОВОЮ ЧИСТКОЮ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА

„Большевик", орган Центрального Комітету комуністичної партії закликає партійних робітників та колгоспників до поборювання „пережитків приватної власності серед селян". „Большевик" твердить, що ці „пережитки" відродились насамперед серед населення України, де відповідна пропаганда за час німецької окупації викликала вороже наставлення до совєтської державної структури. Селяни, твердить „Большевик", розкрадають колгоспне добро та дезорганізують колгоспну і колективну працю. Він пригадує, що „не можна забувати, що незалежно від збільшення політичної свідомості колгоспників, між ними є ще багато реакційних елементів, в свідомості яких пережитки приватної власності є ще дуже сильні". Політичний орган Центрального Комітету партії закликає до організації боротьби проти „злодіїв і розкрадачів колгоспної власності та дезорганізаторів колективного виробництва". Після чистки в індустрії та в самій партії, зараз заповідається ще нову масову чистку серед селян.

МОНАРХІСТИЧНИЙ РОСІЙСЬКИЙ ЗАГОВІР НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ ПЕРЕД СУДОМ У МОСКВІ

В Москві відбувається зараз великий судовий процес в справі монархістичної змови на Далекому Сході підчас другої світової війни, що мала на меті „відірвати від Росії та прилучити до Японії цілу російську Азію". Головним обвинуваченим є ґенерал Георгій Семьонов, що признається до всіх закидів і на всі запитання відповідає приблизно так, як собі „судді" бажають. При цій нагоді видвигається всі внутрішньо-російські справи на Далекому Сході від 1917 р., царя, Колчака та всіх інших небіщиків. Американська преса віддає цьому процесові багато уваги.

ОЧИЩУЮТЬ КУКУРУЗЯНІ ПОЛЯ.—Ця картина, знята на кукурузяних плянтаціях на заході, представляє скороплювання кукурудзи, щоб таким чином вигубити хробів, що наносять кукурузі великої шкоди. Цю шкоду обраховують в Америці річно на грубі міліони. Скроплювач виробляє Щнайтед Стейтс Робер Компані.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ — ЦЕ ВЕЛИКА БРЕХНЯ І ЗАГРОЗА ДЛЯ СВІТА.

На засіданні економічної і політичної комісії в справах проєкту мирового договору з Італією дійшло знова до словного двобою між австралійським і совєтським представниками ,що ще збільшили антаґонізм та напружену атмосферу конференції. Атаку розпочав Молотов на засіданні економічної комісії, закидуючи Австралії, що на конференції вона діє з доручення інших держав, розуміється, Анґлії і Америки. До властивого „вибуху" прийшло на засіданні політичної комісії між совєтським представником Вишинським і австралійським Бізлі. Вишинський твердив, що всі виступи Австралії є звернені проти Совєтського Союзу, що Австралія, найбільше віддалена від Европи та яку европейські справи ще найменше обходять, забирає в цих справах найбільший голос, бо 35% усіх поправок до проєктів мирових договорів були запропонвані власне Австралією. Вишинський театрально розмохував руками і твердив, що Австралія є найбільшою перешкодою в роботі конференції та що своїми виступами вона руйнує роботу Ради міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг. Цитовано теж Карла Маркса. Австралійський представник з цілою рішучістю застерігався проти обмежування його прав до европейських справ. Австралія брала участь у двох найбільших европейських війнах, там полягло багато її синів і в европейських справах їй належить таке саме право голосу, як і усім іншим. Він твердив, що Совєтський Союз це одна велика брехня та найбільша загроза для світа, заявляючи, що Австралія не дасть себе залякати країнами, які сьогодні „ще великі"..

ПЕРЕД ЗАСІДАННЯМ РАДИ МІНІСТРІВ ЧОТИРЬОХ ПОТУГ

З Парижа повідомляють, що в найближчих днях має відбутися чергове засідання Ради Міністрів Закордонних Справ Чотирьох Потуг. Предметом нарад буде: „що міністри Чотирьох Потуг можуть зробити, якщо взагалі можуть, для приспішення розгляду запропонованих поправок до мирових договорів".

ДЕ ҐОЛЬ КРИТИКУЄ ПРОЄКТ КОНСТИТУЦІЇ

Керівник французької визвольної війни проти німців та недавний тимчасовий президент відновленої французької республики, ґенерал де Ґоль, виступив публично з критикою проти проєкту нової французької конституції ,виготовленого членами т. зв. Популярного Республиканського Руху.

БОЛЬШЕВИЦЬКА КОМЕДІЯ НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ПАРИЖІ

На засіданні територіяльної і політичної комісії до справ мирового договору з Румунією Совєтська Росія голосувала проти Совєтської України і Білорусі в справі деяких румунських поправок до проєкту. В пресових коментарах згадується, що такою нешкідливою комедією Росія хотіла б виказати не тільки „незалежність", але й „розбіжність" між поодинокими своїми представниками. Щодо праці самої комісії, то кореспонденти порівнюють її зі станом одного конгресмена, який в самому розгарні дебат голосно крикнув: „Де я є?"

ПОВСТАННЯ В ПІВНІЧНІЙ ІТАЛІЇ

З Риму повідомляють, що військо, карабінери і поліція, забезпечені танками і артилерією, вирушила в гористі північні райони Італії, де вибухла партизанська революта.. Італійський уряд збирється на надзвичайне засідання, щоб розглянути положення. Так званий Національний Партизанський Комітет, який від довшого часу відбуває постійні переговори з представниками уряду, запевняє, що італійський уряд погодився задовольнити більшість партизанських домагань. Домагаючись їх негайного полагодження, тисячі партизанів, ще з часів війни, подалися в гори, закликаючи „до зброї" усіх інших своїх товаришів. Револьта вибухла в провінціях Піємонту, Ліґурії та Ломбардії з містами Турін, Генуа і Міляно. Партизани блокують шляхи постачання і до них мали прилучитися теж деякі карабінері та члени цивільної поліції.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ БАНДИТИЗМ У ГРЕЦІЇ

В пресових кореспонденціях з північних районів Греції говориться про посилення підривної роботи большевицьких банд після видвигнення Мануїльським грецької справи перед Радою Безпеки. Большевицькі банди, що у відділах по сто і більше осіб скриваються в горах, тероризуїть населення та ширять безпорядки.. Бандитами керують вишколені комісарі грецького і закордонного походження.. Вони мають тісні взаємини з комуністичними партіями в Болгарії та Юґославії та дістають зброю і накази з Москви, як виходить з недавної заяви грецьких державних мужів. Проти большевицьких банд успішно бореться грецька поліція..

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597- 7th Ave., New York 18. N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СОРОМ, НА ЯКОМУ ВЖЕ В СВІТІ ВИЗНАЮТЬСЯ

Український нарід багато натерпівся через Москву, будучи століттями нею поневоленим і гнобленим. Через неї він терпить і нині. Століттями запрягав його московський окупант до свого імперіялістичного воза і заставляв силою ще й кров проливати за московське грабіжництво. Витерпів багато й свободолюбний характер українського народу, що має свій найкращий вислів у свому історичному козацтві, коли козак являвся символом свободи і рівноправности. Та за російського царату слово „козак", отсей символ свободи, стало в очах демократичного світа зненавидженим, бо означало защиту царської чорносотенщини.

За винятком старих і модерних „кнутопоклонників" український нарід, де тільки міг, там відмежовував себе від московського імперіялізму і московської реакції, видвигаючи український демократизм та національну й ідейну потребу відокремлення від Москви в державному, національному та ідейному розумінні. Нині кремлівський окупант України продовжує давню московську політику в ще ганебніший спосіб як за царату. За царату світ знав Росію, російський імперіялізм і російску реакцію. Та за Совєтів Кремль підсуває в імперіялістичних цілях Україну там, де повинна виступати Московщина, чи московський большевизм. Через таку поведінку терпить на міжнароднім полі добре імя України. Воно вправді видніє нині на перших сторонах великих американських ґазет, але, на жаль, не суміж з таким поступованням, яким Україна могла б гордитись. Поведення т. зв. представників України на зібраннях Обєднаних Держав, як от на Мировій Конференції в Парижі, є таке, що воно могло б і нас, американських українців, соромом покривати, коли читаємо, як ці представники вдаряють неслушно наш уряд і наш край. Коли ж так не є, то тільки тому, що як уряд, так і американський загал, уже пізнали, що це за люди ,що себе представляють речниками України. Тому саме таке важне це, що написав Ню Йорк Таймс у своїй передовиці, стверджуючи, що „Україна не є незалежною державою, але залежною від приказів з Москви", та що це пізнати теж і по чистці уряду України, яка тепер переводиться в Україні з наказу Москви.

Ось так імперіялістична політика Кремля доводить до цього, що як на міжнародному, політичному полі, так і в цілому світі, а зокрема в нас, в Америці, зачинають глядіти на українську справу в правдивому світлі, так, як це представляли і представляють її борці за українську незалежність. Цей момент повинен бути використаний нами для скріплення праці над дальшим поширюванням правди про Україну та відмежуванням українського народу від виступів та заяв на міжнароднім полі з боку тих, що виступають як „репрезентанти України", а є трубою Москви, а не голосом українського народу.

Засади видвигати і здійснювати

Інтересне питання підніс архиєпископ Йосиф Ф. Румель з Ню Орлінс у своїй промові вчасі богослуження з нагоди Краєвої Конференції Католицької Добродійности у Савт Бенд, у стейті Індіяна, в неділю 25. серпня. Він поставив запит: „Защо велася Друга Світова війна?". На це питання він дає відповідь, на яку звернули увагу пресові бюра, а вона звучить так: „З трудом ми починаємо розуміти правду, що справа, за яку велася Друга Світова Війна, і за яку вона ще ведеться, в першу чергу це не справа економічна або політична, але боротьба на життя і на смерть між безбожництвом і вірою в особистого Бога; між поганством і християнством, між неморальним безаконням і суверенною владою Бога; між брутальним насиллям і чеснотливою повздержливстю; між вискоками нестриманої пристрасти і лагідним успокоюючим впливом християнської любови".

Зясувавши так засади, про які йде боротьба, єпископ Румель вказав ще на такі недостачі повоєнного напрямку життєвої фільософії: „Безрелігійна ідеольоґія не має пошани ні до приватної власности, ні до особистої гідности, ні для людських прав, а кінець вітвертої війни не прогнав оцеї ідеольоґії з лиця землі. Ця ідеольоґія зберегла своє життя і дальше ще живе в одній могутній державі за залізною занавісою, яка заслонює ці затії перед західним світом". Вкававши в такий спосіб на Совєти, як на край, де оця безбожницька ідеольоґія діє, єпископ прийшов до такого висновку: „Із божевільним фанатизмом оця безрелігійна деольоґія надіється подиктувати свій лад у світі і зробити даремними жертви, які принесено так геройчно в домашніх затишах і на крівавих побоєвищах цими державами, які принаймні засаднично вірять у християнський спосіб життя".

Інтересне, що на згаданій конференції Католицької Добродійности виголсив реферат Борис Шишкін, економіст Американської Федерації Праці про крізу в повоєнних плянах розбудови робітничих домів. У своїм рефераті він вказав на недостачу в плянуванню як теж і на перешкоди, які ставлять такому ділу ті, що контролюють будівляні матеріяли. Другий робітничий референт, а це Джеймс Ґент, представник юнії сталевих робітників, приналежної до Конґресу Промислових Організацій (СІО), виказував на прикладі з повіту Алеґені в Пенсилвенії, як робітничі організації можуть помагати в суспільнім життю повіту чи громади.

Самий факт, що на конвенції релігійної організації обі голвні робітничі організації видвигнули далекосяглі суспільні справи, вказує, як можна погодити релігійно-ідеалістичний напрям з економічно-суспільним. Це вказує, що засади християнства у таких складних відносинах, які настали після війни, можуть дати головну точку опору для їх наладнання. Інтересне булоб ще прослідити, чи згадані реферати робітничих організацій згадували отверто про згідність їх думок з підставовими ідеями християнства, про які згадував єпископ Румель у проповіди.

Та без огляду на це, чи хтось згадує про християнські засади в політичнім життю, чи ні, на прикладі Німеччини можна пізнати, як Америка розуміє оці ідеали у приноровленню до переможеного недавнього політичного ворога. Цю справу обговорює Джозеф Алсоп, европейський кореспондент ґазети Ню Йорк Геральд Трибюн. Він стверджує, що всупереч недавним бажанням деяких американських політиків, щоб Німеччину перемінити у край пастухів, американський заступник військового губернатора в німецькій окупаційній зоні, лютенант ґенерал Люцій С. Клей, вводить у життя такі засади, які є згідні з американськими ідеалами. Клей заволився тим, що недавні нелюдські володарі Німечини вже щезли і не думає мститися над німецьким народом. Колиб приноровити засаду пімсти до Німечини, каже Клей, тоді американські війська мусілиб постійно стояти в Европі і пильнувати цього, щоб притолочити німців до землі так, як це мають нац іли зробити Совети. Замісць цього Америка приноровила в практиці засаду демократії. Ця засада вказує, що треба людей нагодувати, вбрати, дати їм спроможність піднести себе і жити життям вольного народу. Така поведінка американського ґубернатора находить відповідний відзив серед німецького населення, а це вказує на те, що така сама політика приносить бажані висліди.

Найсмішніший фейлєтон Вишні

Остап Вишня писав колись веселі фейлетони та водив большевиків за ніс, аж доки большевики не завели його на Сибір. Довгенько тривало, доки Вишню „перевиховали" аж до того степення, щоб він не тільки перестав бити большевиків в чоло, але ще й сам перед ним чолом вдарив. Як до цього довели — точно невідомо, але хто знає большевицькі „перевиховні" методу і засоби, тому, не важко здогадатися. В кожному разі, Вишня таки стукнув чолом, та ще й з окликом на кінці!

Колись, як сказано, Вишня писав веселі фейлєтони і разом з ним з большевицької дійсности сміявся ввесь народ. Та ще й як сміявся! Після того з Вишні посміялись большевики, а звісно, де большевики сміються, там інші плачуть і навпаки. Вишню „перевиховали" та знова заставили писати. І Вишня пише, але цим разом уже не так веселі, як смішні фейлєтони. Раніше, читаючи фейлєтони Вишні сміявся народ, а з деяких фейлєтонів первихованого Вишні, уже справді могли б сміятися тільки коні.

У відповідь на надруковану свого часу в „Свободі" Вишневу „Зенітку", місцеві большевицькі пятикольонні „Вісті" надрукували найсмішніший зі смішних фейлєтонів Вишні „Чолом" (Вишні перед Сталіном) та пропонують, щоб і його передрукувати. Бо й справді, чому ж не передрукувати? Бодай це нейсутніше з нього.

У відповідь на твердження „недоїдених нужою бандеренят та бульбенят", які „пащекують: руський народ пригноблював і пригноблює інші нації," — Вишня ставляє такі запитання:

„Руський народ?"

„Коли треба було визволили нашого Тараса з кріпацької неволі, хто це зробив?"

„Коли треба було „показати" Михайла Коцюбинського широкому російському - читачеві, — хто це зробив?"

„Хто з наших письменників так любив і розумів нашого великого письменника Коцюбинського, як любив його великий російський письменник Максим Горький?"

„А хто познайомив російський народ з творами Франка, Стефаника, Марковича, Кобилянської?"

„А як ставилася Леся Українка до російського народу і до його культури і літератури?"

Видно з особистої скромности Вишня не поставив запитання: „А хто визволив Вишню зі Сибіру?". Можна б було додати ще безліч всяких інших запитань в роді: „А хто зруйнував Запорозьку Січ? А хто позбавив українців волі, хто завів кріпацтво, хто плюндрує Україину від кількох соток літ, хто повиганяв українців з їх власної хати та позаганяв одних на Сибір, інших на чужину а найбільше в могилу? Хто забороняв українську мову колись і хто її русифікує сьогодні? Хто запроторив був нашого Тараса на Сибір, хто держав там багато років і самого Вишню, хто порозстрілював десятки українських письменників, хто винищив міліони українців голодом, хто перекручує і плюгавить українську історію, хто „медом і молоком" спливаючу Україну перемінив у справжню долину сліз і горя, хто? Та цих запитань Вишня не вважав за відповідне поставити, насамперед тому, що не міг, але це й не потрібно, бо навіть тих, які він видвигнув, цілком вистачає на те, щоби заткати рота „бандеренятам і бульбенятам" та кожного переконати про величезні заслуги „великого братнього російського народу" для України. А якщоб ці арґументи ще кого не переконували, то Вишня заокруглює їх на кінець справжнім „калібром": „Хто на ввесь світ гукнув могутнім голосом в 1918 р. — Україна визволяється, поспішайте її на допомогу?" На це запитання Вишня дає відповідь: „Великий Сталін!" За це „вільний" Вишня „бє йому чолом". І хай хто скаже, що Вишня не має гумору.

Що думають американці про комуністів?

Джордж Ґалоп, директор відомого Американського Інституту Публичної Опінії, який у важливіших справах переводить так звану перехресну анкету, питаючи про думку американського загалу, опублікував інтересні висліди анкети на тему становища американців до комуністів. Він стверджує, що в американській публичній опінії зайшли протягом останніх місяців основні зміни у відношенні до Советської Росії. Сьогодні приблизно девять на кожних десять голосів осуджують напрямок советської закордонної політики і більшість переконана, що Росія змагає до панування над світом. Занепокоєння американців комуністичною політикою проявляється не тільки у відношенні до Советського Союзу, але теж до власної комуністичної партії в Злучених Державах. Більшість американців переконані, що американські комуністи є льояльні до Росії, а не своїй американській батьківщині. Це виказує виразно закінчена вже Американським Інститутом Публичної Опінії анкета.

На запитання: „В загальному, чи ви вірите, що більшість американських громадян, які належать до комуністичної партії в цій країні є льояльні більше Росії, чим Злученим Державам", відповіли:

В льояльність американських комуністів Злученим Державам вірить 23%; в льояльність амер. комуністів до Росії вірить 48%; а не висловили своєї думки 29%.

Американська публична опінія висловлюється теж проти того, щоби допускати комуністів до будької державної роботи в Злучених Державах.

На запитання: „Чи треба допускати комуністів до цивільної служби (реґулярна урядова праця) в цій країні?", відповіли: Так — 17%, Ні — 69%, а не висловили своєї думки 14%.

Інтересна думка американканців про підривну роботу большевицьких шпигунів в Злучених Державах. На запитання: „Чи ви думаете, що советська Росія має своїх шпигів при роботі в Злучених Державах?", відповіли: Так — 78%, Ні — 5%, а не висловили своеї думки — 17%.

ХТО НЕ ПОМАГАЄ?

В канадійському тижневику „Світло", читаємо таке:

Такими українцями на американськім континенті, що свідомо й несвідомо готують своїм братам-скитальцям муку й смерть, є ці, що не признають ніякого проводу в справі порятунку скитальців, не слухають закликів Комітетів, щоб виставляти скитальцям афідевіти не відбувають масових віч і не ухвалюють відповідних резолюцій та не збирають підписів для висилки урядові, щоб не дозволив видавати скитальців большевикам, але прийняв їх до свого рідного краю, не складають для скитальців потрібних жертв на руки Допомогового Комітету ні не посилають їм самі ніяких посилок.

Наші скитальці потребують конечно оборони й помочі. Ми, ті добре одягнені й завжди ситі українці в вільних краях Канади й Злучених Держав, завдяки своєму щасливому положенні маємо найбільший обовязок зробити все, що в наших силах, щоб своїх скитальців справді порятувати й оборонити. Якже ж ми цього не зробимо, то чи це не буде ганьбою для нас? Чи це не буде знаком, що в нас нема досить християнської любови до своїх ближніх? Чи це не буде доказом, що ми не є ніякими українськими патріотами? Ми вже нераз голосно співали, що „душу-тіло ми положим за нашу свободу", а тут не хочемо положити свого підпису на афідевіті, ні своєї жертви для скитальців, ні свого імени на просьбі до уряду, щоб оборонив і порятував наших нещасливих скитальців... Чи це національна свідомість і патріотизм?

Брате-Сестро, тут у Канаді й Злучених Державах нам не треба класти ні душі ні тіла, але жертву й підпис, то таки конечне треба покласти для рятунку скитальців, бо інакше лишиться ганьба за нами. Ця вина й ця ганьба, що в хвилі найбільшого горя ми зрадили своїх рідних скитальців, що до нас простягали свої руки...

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трильоґії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

36)

Малий на зріст професор з великою бородою просто втопився у довгій шинелі, вояцька папаха насувалася на вуха й окуляри, величезні черевики зсувалися з ніг... Те все „Київська Мисль" карикатурно подала своїм читачам. Що траґікоімчне становище Грушевського стане наче б символом долі відродженої України, ніхто тоді ще не передбачував.

Зсумовуючи всі пресові вістки, переконався Паволоцький, що в столиці йде не так вже зле. Українські військовики не дармували. В день виїзду його з Києва відбулося Установче військове віче. На вічу обрано організаційний військовий комітет, видано відозву-наказ українському вояцтву залоги про участь в маніфестації, започатковано сформування Першого Українського полку імени гетьмана Богдана Хмельницького. На вічу виступали оба нові його знайомі — Михновський, Явтухович і ще якийсь цивільний Яремів. Заявилися українцями полковники Глинський. Покровський, Волошин, Сокира, генерал хорунжий Іванів. Пенсіонований генерал Нуджевський на вічу виступив з проектом відновлення Запоріжського війська, що його він подав був цареві Олександрові III. ще в 1888 р. і не діждався відповіді. Під напором військовиків утворилася Українська Центральна Рада під головством Евгена Чикаленка. Чикаленко погодився головувати до повернення з заслання професора Грушевського і функції голови передав останньому.

А в день маніфестації, 12-го березня, під жовтоблакитними прапорами парадувало не менш 45 тисяч війська. До українців прилучилися юнацькі школи і Київський кадетський Володимирський корпус. Генерал Ходорович параду українських військ приймав, дякував українському війську, прилюдно признався до українства самий. Заповідалося аж надто рожево!

Першими вістниками крівавої майбутности України явилися злобні наклепи тоїж „Київської Мислі". Змісця українцям приписано погромницькі настрої. Перепалка загорілася з того, що на загальне віче українські військовики винайняли велике приміщення. Гроші адміністрація забрала наперед, але... На день віча й тіж самі години, ту саме салю винайняла ґімназіяльній та університетській жидівській молоді, мовляв, на їхні збори. Українцям запропонували кілька кімнат на горішньому поверсі. Військовики й загрозили викинути учнів силою, якщо не звільнять салі добровільно. Ніяких чинних зневаг не було, але „К. Мисль" писала, що „гаспада украінци" поводяться ще гірше від царських посіпак - охранників, не розуміють свободи, в нівець зводять. революційні здобутки, нехтують права вільного громадянства. Відповісти на наклепи — українці не мали де! З „Київською Мислю" не наважилися зачіпатись. „Послєднія Новості", одинокий прихильний українцям російськомовний часопис. Свого часопису все ще Бог мав... Аж в перших днях квітня зявилося перше число „Нової Ради":

X.

Кіньми штабу дивізії, хмурного весняного ранку припхався ґенерал Паволоцький до своєї землянки в Чернигівському городку над озером Шини. Військовий віз нагружений набутим у Києві майном десь у Поліській грязюці застряг. Припхався у пару годин пізніше. Першим привитав нового генерала днужрний телефоніст, однорічник Купрієнко, малий непоказний хлопчина. В шинелі наопашку чимчикував від осередні до землянки полк. Дессіно з якоюсь телефонограмою.

— Ну, щож, Купрієнко! Здоровлю з волею. — окликнув його Паволоцький.

— І вас, ваше превосходительство. Покорно благодарю — без тіні військової виправки по цивільному відповів той.

— Що нового в полку?

— Живемо, орґанізуємося. Побачите самі, ваше пр-во! Мені ніколи, вибачте! — І Купрієнко накивав пятами. В інших обставинах Паволоцький хлопця напімнув би, щоб бодай шинелю натягнув в рукави,бож застудиться хлопчисько! У ці дні годі вимагати, чи перестерігати, раз життя бє з кожного, кров кружляє живіще! Гарна штука воля!

Подивився Купрієнкові вслід й подався до своєї землянки на сусідньому горбку, заклопотаний. Обдумував своє і полковника Дессіно становище трохи не всю, подорож з Києва. З його приїздом повстала замотана ситуація. Від Алібекова прийняв полк повернувший з відпустки Дессіно, правний командант. Тепер прибув він, старший від Дессіно в ранзі, а по становищу молодший, бо лише помічник тогож Дессіно. Зіставалося ждати наказу „Аримії і Флоту Свобідної Росії", що з революцією замінив колишній „Височайший наказ", про відчислення полковника Дессіно в резерву і призначення командантом полку Паволоцького. Був в праві зажадати від Дессіно передачі командування. Міг цим старого вразити, а того не хотів. Для святого спокою мусів би з полку на якийсь час забратися. У Ромейка й Чорного прохав двохтижневої відпустки. Революційна суматоха в Петербурзі певно вже закінчилася, тож наказу можна з дня на день сподіватися. Малий з довгим назвищем князь зразу хотів наказати Дессінові передати полк Паволоцькому, але Чорний відрадив. Бо й справді, гарну людину ображати зовсім не було потреби, а такий розпорядок Дессіно болюче образив би.

(Дальше буде).

КОМУНІКАТ
Українського Конгресового Комітету

На нарадах Екзекутиви і Політичних Дорадників Українського Конгресового Комітету, що відбулися дня 9-го серпня б. р. в Ню Йорку, в готелі Пенсилвенія, вирішено між іншими справами наступне:

1. Вислати до Европи у звязку з Мировою Конференцією в Парижі двох представників від Українського Конгресового Комітету. Першим, що має відіхати якнайскорше є предсідник У. К. К. Степан Шумейко, а другим буде професор Олександер Грановський, що мав би виїхати у випадку, якщо обставини й праця вимагалиб мати там другого репрезентанта і якщо б каса Українського Конгресового Комітету мала потрібні на це фонди.

2. Запрошувати в міру потреби на наради Екзекутиви і Політичних Дорадників У. К. К. з голосом дорадчим такі особи: д-ра Лонгина Цегельського, п-ю Олену Лотоцьку, адв. Марсела Вагнера та Олександра Яремка.

3. Іменовано проф. О. Грановського референтом у справах переселення українських скитальців зі завданням увійти в цій справі в контакт з Комітетом Українців Канади та Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом у Філядельфії.

4. Рішено допомогти виданню української частини в „Словянській Енциклопедії", що буде видана незабаром англійською мовою в Ню Йорку.

Крім цього вислухано звіту предсідника, Ст. Шумейка, з його поїздки до Винипегу на наради з Комітетом Українців Канади.

За Екзекутиву Українського Конгресового Комітету:

Ева Піддубчишин, секр.

Як посилати пакунки в Европу

Чимало з тих, хто посилає пакунки приятелям чи родичам у Европу, нарікає, що часом в посилках були інші речі замість замовлених; часом посилки не доходили по призначенню, або асекурацію не платили компанії за викрадені, чи ушкоджені дорогою пакунки. У відповідь на численні запити та скарги в тій справі, торговельне бюро — „Бетер Бизнес Бюро" в Ню Йорку — видало кілька добрих порад. Додтримування тих порад бодай почасти поможе усунути надуживання й шкоду звязані з посилками до Европи.

Бюро радить всім, хто хоче замовляти висилку пакунків через якусь компанію, насамперед переконатися про чесність та відповідальність тої фірми. Деякі з них існують під назвою, що походить від назви якоїсь країни і тим привабляють покупців, які думають, що та компанія є під контролею тої країни. Інші компанії знова прибирають собі імя, подібне до імени якоїсь знаної, старої, американської фірми, чи то торговельної, чи транспортової. Треба вважати, щоб не стати жертвою подібних імен. Далі Бюро подає слідуючі поради:

1. Жадайте поквітовання за кожний замовлений пакунок.

2. Домагайтеся, аби звичайну або фотостатичну копію поквітовання підписала особа, яка дістане пакунок.

3. Не задовольняйтеся усною догодою, чи оголошеннями, жадайте писаних умов. Якщо вам обіцяно, що пакунок буде доставлено до хати тої особи, кому він є призначений, це має бути зазначено в поквітованні.

4. Деякі компанії доручують пакунки тільки до всіх складів в певних краях. Їх агенти в тих краях повідомляють тоді адресатів, аби самі постаралися про те, аби дістати пакунки зі складів. Деякі компанії про те відверто заявляють в своїх оголошеннях, інші висловляться, що доручать в руки адресата, а в дійсности висилають тільки до складів.

5. Домагайтеся аби в поквітованні було зазначено за що саме ви платите, включно з доставкою пакунків до рук адресатів. Це потрібне, щоби вимунути непорозумінь. аграничні агенти деяких країн вимагають ще додаткової оплати за доставку зі складів. Маючи докладне поквітовання, можете жадати повернення тої суми грошей, що ваші рідні чи приятелі заплатили. Тому дуже важно мати до діла з чесною, поважною компанією.

6. Догляньте, аби в поквітованні було зазначено період часу за який пакунок має бути доручений адресатові. Звичайно вказується час місяцями. Якщо пакунок не буде доручено протягом того часу, можете жадати асекурацію. Деякі компанії зазначують, що пакунок буде доручено „за недовгий час". Це дуже неозначений час, з такого означення можна мати чимало клопоту.

7. Не вагайтеся запитати за що саме маєте асекурацію. На випадок як пакунок хтось вкраде? Чи зіпсуються речі? Чи пропаде не знати як? Деякі компанії платять асекурацію тільки за шкоду, зроблену під час перевозу через воду, деякі тільки до своїх складів. Отож наколи шкода станеться в дорозі вже зі складу, ви нічого не дістанете. Домагайтеся писаних умов асекурації.

8. Ніколи не погоджуйтеся на те, аби компанія мала право замінювати речі в пакунках, вкладати інші замість умовлених. Маючи таке право компанія може давати дешевші, гірші продукти. Треба також точно умовлятися про кількість, чи вагу всіх річей, що мають бути в пакунку. Найліпше не дозволяти компанії робити якісь заміни без вашої згоди.

9. Варто також самим переконатися скільки коштує в дійсности такий пакунок, який хочете вислати через компанію. Для того треба купити всі ті речі, що мають бути в пакунку. Цілком можливо, що такий пакунок обійдеться вам дешевше, як ви самі все купите, запакуєте та вишлете поштою.

10. Якщо самі приготовляєте пакунок, покладіть до нього трохи ласощів. Навіть голодна людина потребує трохи різноманітности в споживанні. Поміж слоїками, пуделочками покладіть рушник чи панчохи, шкарпетки, хусточки, дещо білизни. Ці речі дуже тяжко дістати в Европі.

11. Довідайтеся на пошті відносно ваги та митних податків до різних країн, бо вони є різні.

12. Зрештою, напишіть тим, кому посилаєте пакунки, сповістіть про висилку, подайте точний список річей, які є в пакунку та попросіть аби по отриманні перевірили згідно з вашим списком чи все дійшло й щоби про це повідомили вас.

Загальна Рада — ФЛІС.

ЩО ПИШУТЬ?

ВІД УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ В ДАНІЇ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ.

Шановні Панове!

Ми всі отримали пакунки з поживою, за котрі щиро дякуємо. Тепер щотижня дістаємо ваші часописи. Дуже багато нового і цікавого знаходимо в них. Ми знаємо, що ви знаходитеся в такім краю, де можна свобідно і мислити і писати, чого нам, в таборах не можна робити. Ми можемо тільки читати і то з оглядками, бо дуже близько до „східного раю", і дуже багато його тайних і підкуплених „апостолів". А щоби сказати, що знаємо, то знай, кому говориш.

Ми уже писали вам, що в Данії нема спеціяльних таборів для українців, а всі українці живуть в польських обозах... Один по другому ми знаходимо своїх братів та сестер. Знайомимо їх з вашою пресою...

Обозове наше життя вам відоме, ми вам писали, і я не хотів би своїм листом відривати у вас дорогого часу. До зрозуміння мого душевного настрою та моїх думок дозволю собі написати вам один вірш. Пробачте за помилки, бо я не є правдивий поет.

Од всіх моїх друзів і знайомих щиро дякую вам за ваші змагання, важку і жертвенну працю для добра нашого — обездолених скитальців, та для світлої будучности нашої розірваної, але невмирущої духом України.

ЧУЖА ВЕСНА.

Я знаю, що ліс ожив, зеленіє,
Що птиці щебечуть, дерева цвітуть,
Що сонце сіяє та в огневі мліє, —
Як мило, як гарно, та краще не тут.

І серце засмучене, серце у тривозі;
Одне мовчаливе. Не мило йому,
Що так розцвітають кущі при дорозі,
Що чути музику в чужому краю.

І бродиш як дурень, без ласки і долі;
Що мав все утратив, що думав — нема:
Розвіялись мрії як вітер у полі,
А будучність темна, трівожна, німа.

Весна! — Усе таке миле як маленькі діти,
Та все, що ликує, тепер не мені.
Коли мені сили даються ще жити,
Я думку гадаю о кращій весні.

ЧОРЧИЛ НА ПАРАДІ.—Винстон Чорчил, славний воєнний премієр Британії, якого партія провалилась при виборах і втратила владу, не втратив через це на популярности. Його запрошують всюди з промовами та надають йому щораз нові почести. Картина представляє його в новому уніформі як він став „Лорд Ворден оф ди Сінк Портс" у Лондоні. Старий вояк так спішився на параду, що забув еполети, але завважив це в автомобілі. Син побіг до дому та привіз їх ще начас.

няк, Вірська, М. Мельник, Скуба, М. Дідик, Мельник, Бончак, Н. Грицишин, Топоровська. Стефанів, Габ, Шкодзінський, Пецух, А. Тураш, С. Франко, К. Тураш, М. Каришин, о. Весоловський, Антончик, А. Антончин, П. Татарський, Барановська, Г. Кінаш, Ст. Скуба.

Щира подяка жертводавцям. а покійній. нехай земля буде пером, і добрий спомин.

Гроші в сумі $50.50, вислано до Зл. У. А. Д. Комітету.

Учасник.

ДИВНІ НОВИНИ.

16-літня дівчина спроневірила $13,000.

Шікаговська поліція оповістила, що Ширлі Самоскі, 16-літня дівчина, занята в одній торговлі харчами, спроневірила $13,000 уподовж 26 днів, значить витрачувала по $500 денно. Вона забирала частину гроша кожного дня з каси і віддавала свому хлопцеви, 17-літньому морякови в торговельній фльоті. Він купив за ці гроші автомобіль і жив розтратно від часу, як його дівчина пішла до праці в підприємстві.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

Заклик Українського Музею в Празі

Український Музей в Празі просить усіх своїх членів і прихильників надсилати на його адресу різні музейні, архівні й бібліотечні матеріяли, історичні й мистецькі памятки, що можуть послужити для дослідження української історії й культури. Музей з подякою приймає:

Періодику — газети й часописо українською мовою й чужоземні з українікою, звіти, бюлетені, комунікати, календарі, одноднівки й т. ін.

Книжки — цілі бібліотечні збірки установ, організацій і окремих осіб, а також окремі видання, особливо авторські примірники.

Фотографії — як альбоми, так і окремі примірники: світлини українських діячів, групи історичних моментів, краєвидів, речей і т. д. (все по можливості з описом або зазначеннями).

Документи — архівні збірки установ, організацій і окремих власників, а також окремі документи: діловодство, листування, статути, протоколи, відозви, оповістки, програми, грамоти, умови й т. д.

Памятки українського минулого й української праці взагалі.

Рукописи мемуарів, творів політичних, наукових, белетристичних й ін.

Мистецькі праці українських майстрів і народнього виробу в усіх галузях.

Кожен українець й кожна українка, як в Европі, так і за океаном може причинитися до поповнення музейних колекцій. Жертвуйте самі й заохочуйте до цього інших. Допомагайте розвитку Украінського Музею в Празі.

Поштова адреса Музею:

Ukrajinske Museum,
Praha XII., Chodska 22.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З похорону на допомогу скитальцям.

Дня 19-го, червня 1946 р. померла бл. п. Анна з родини Грицишиних Кулик, проживши 62 роки. Походила з села Ходачків Малий, Тернопільського повіту, Зах. Україна.

Похорон відбувся дня 22-го червня з укр. прав. церкви при 14-тій вулиці. Ближча і дальша родина, взяли чисельну участь в похоронній відправі, а парох виголосив прощальне слово по покійній. Полишила вона мужа Григорія, дочку Олю, зятя адв. Михайла Родика, і внучку Ірину, та дальшу рідню.

Покійна визначалася милою вдачею та не голосним, але великим патріотизмом. Помагала не тільки рідні, але також всім, хтоб до неї не звертався з просьбою чи за порадою.

Після похорону родина і приятелі зібралися всалі громади на малий прийом, підчас якого виголошено кілька промов, згадуючи великі заслуги покійної. З цеї нагоди, переведено збірку на допомогу поволенним збігцям, що принесла суму $50.50. Жертвували: Михайло і Оля Родик $5, родина проф. Р. Придатковича $5; по $2: Г. Кулик, А. Балабан, Д. Сідляр, П. Воробець, М. Євуш, І. Грицишин; по $1: Г. Семанчук, Антончик, Сігульгіс, Чер-

Олександер Білосвіт.

ТАЄМНИЦЯ РОЖЕВИХ КВІТІВ

3)

Ця розмова вже відбувалася за столом в їдальні. Нас було троє, а посередині столу, що був накритий білосніжною скатертиною, у порцеляновому мистецького виробу вазоні, стояв пишний букет із свіжих рожевих троянд. Розпитуючи, я довідався, що вчора Одарці поминуло шістнадцять років, що троянди — її улюблені квіти і що своє шістнацятиліття вона не святкувала.

— На війні люди гинуть, а я буду веселитися. Ні — це безсердечно.

Таку вона дала відповідь на моє запитання, чому не святкувала щасливу подію, яка в житті людини буває тільки раз.

Ця нова риса Одарки, шляхетна мораль юної дівчини, яка була прекрасна, як троянда, і чиста, як перша сльоза першого кохання, сколихнули у мене до неї почуття, яке у звичайному житті ми звемо поклонінням. Та це нове почуття, що народилося, було більше, ніж поклоніння. Ні. Ця жінка для вас підноситься на педестал кумира. Ви для неї хочете жити, творити. Ви заради неї готові йти на бій проти незліченої кількости ворогів, пожертвувати своїм життям і, вмираючи, благословляти її імя.

Потім ми говорили про те, про се, про майбутню премієру в оперовому театрі, аналізували, хто з артистів як грає.

Одарка говорила мало. Інший раз відповідала недоладу, була байдужа. На її обличчі я читав ледве помітний сум, якесь жалкування. Про що.

Наша розмова в їдальні затягнулась до пізної ночі. На великому стінному годиннику у вітальні пробило дванадцять. Бій годинника начебто підігнав пані Христю прийти до якогось певного рішення.

— Панове, час спати. Спати час. — А звертаючись доменє: — Ви втомились, бож нести на руках жінку нелегко. Вам спочити пора. Та й Одарка має піднятися рано, лікаря треба викликати.

А я в цей час мучився. Я думав. — як пані Христя дістанеться до спальні. А коли її доведеться знову переносити на руках, я почував би себе ніяково перед Одаркою. А може пані Христя сама зможе йти?

Одарка повернулася з спальні матері і повідомила, що вона вже приготувала постіль. З пробаченням і в той же час рішуче пані Христя, нібито так і мало бути, сказала:

— А ви, мій пане, виконуйте сьогодні до кінця ролю брата милосердя. Будьте лицарем жінки, що пострадала, — і, посміхаючись, подала мені свої руки, передавала себе в повне моє володіння. В русі було стільки прохання й обіцянки. Чого?

Одарка пішла наперед, а я — знову в обіймах — поніс уже не пані Христю, а просто Христю, близьку мені жінку. Одарка відчинила двері з їдальні, а коли я пройшов у передпокій, щоб звідти вже потрапити до спальні, вона знову закрила їх.

З тремтінням я переступив поріг спальні Христі, де панувала напівтемрява від задрапованої в рожеву хустку лямпочки, що була біля ліжка. Інтимність обстановки, підкреслена близькістю жінки, яку я ніс, знову сколихнула мої почуття до неї. І коли я посадив її на постіль, що сяла білизною, і сказав їй надобраніч, я з жалем покинув цю кімнату, де все було таке таємниче, значне і обіцяло мені так багато... Прощаючись зі мною, Христя якось особливо тепло потиснула мені руку.

Звичайно, я не міг спати. Сон тікав геть, а в своїх думках я був коло ніг Христі. Та коли я малював у своїй уяві принадні моєму серцю картини, передомною виникав образ Одарки — і все, створене моєю фантазією, руйнувалося, все зникало в небуття. Намагаючись відвернути свої думки в інший бік, я почав пильно оглядати меблі, картини, речі, що були у вітальні. Мій погляд спинився на стінному годиннику старовинної французької фірми. Його урочистий мідяний дзвін промовляв за те, що він зроблений майстром на славу й на довгий час. Годинник відслужив поколінням, яких уже немає в

стра, який вдихнув у нього життя.

живих, немає в живих і май-

(Докінчення буде.)

Regulars Hold Pose for Camera in Orient

This group of Army Regulars is being photographed during a Red Cross conducted tour in Japan. The bronze Buddha is the famous 42-foot, 700-year-old statue in Kamakura, Japan. Career soldiers have the opportunity of seeing many interesting sights.

Хочуть спровадити українців до Параґваю

Параґвайська „Трибуна" з Асунціону доносить, що дня 2-го червня представник Українського Товариства „Просвіта" в Параґваю вніс меморіял і прохання на дозвіл вїзду сто тисячам українців, з таборів: Франції, Італії, Швайцарії, та Голяндії на сталий осідок в хліборобських частинах Параґваю. Згаданий меморіял приняли державні чинники для докладних студій, та апробати.

7-го червня оголосив Уряд Параґвайської Републики у часописі „Ель Параґважо" слідуючий декрет-закон:

„Президент Реп. Параґвай підписав, затвердив та подав до публікації таке:

Арт. 1. — Дається усім еміґрантам, які бажають осісти в Параґваю слідуючі права, полекші та допомоги.

а) Даремні віза на паспортах та прочих документах у всіх консулятах параґвайських в Европі.

б) Вільний вїзд кольоністів та їхніх вантажів без ніяких оплат.

в) За ніякі річи персонального ужитку, за машини рільничі, індустріяльні, за насіння, за рільничі знаряди, ні за знаряди до артистичих праць, чи до варстатів — держава не буде побирати ніяких оплат.

г) Уряд уділить новоприбувшим еміґрантам на протязі 5 днів, числячи від вступу на сушу, дармового удержання в харчах і помешканню.

е) Безплатно будуть перевезені кольоністи та їхній вантаж до місця осідку призначеного даному еміґрантови.

д) Усі нові еміґранти користатимуть із усіх законів призначених добродійств аґрарного статуту. Декрет ч. 120.

г) Згідно із конституцією Параґваю, усі новоприбувші, мають право повної свободи слова, віри та заняття, чи його вибору для себе.

Арт. 2. — Всі, що хотіли використати вище згадані полекші, мусять виповнити законом ухвалені формальності згідно з Арт. 1. Декрет-закон ч. 10193 і будуть тоді звільнені від вимаганого дотепер депозита у сумі 50 пезів золотом.

Арт. 3. — На кожних сто еміґрантів уділяється дозволу на вїзд 15% механіків, або індустріялів, 5% вільних професій і 80% рільників.

Арт. 4. — Департамент Земель і Кольонізації застерігає за собою право призначити землі в тих зонах, які будуть для кольонізації наділені, і вимагає від кольоністів послуху у цім напрямі.

Тільки у виїмкових випадках, і за спеціяльним дозволом Департаменту, зможе кольоніст вибрати для себе місце осідку, після свойого бажання.

В такім случаю усі кошта перевозу понесе сам кольоніст.

Арт. 5. — Департамент Кольоніяльний застерігає за собою право, усякої інтервенції та контролі у новозаложених кольоніях.

Арт. 6. — Всі правні орґанізації, чи то приватні особи, які інтересуються вїздом кольоністів, мають предложити в Департаменті Земель і Кольоній листи тих гуртів, які думають приїхати, щоби на основі тих списків дістати дозвіл на приїзд згаданих осіб. Департамент має право змінити чи змодифікувати такі листи, маючи на увазі конечності організаційного змісту.

Арт. 7. — Для сповнення і переведення в життя того закону авторизується Департамент Земель і Кольоній добути в Державному Банку Параґваю, або в їхній банковій інституції у краю — відповідний кредит і реченець його сплати.

Слідує підпис: Гіґіно Моріґо, президент, Альфонсо Е. Дос Сантос, Авґустін Авілля.

(„Українське Слово", Буенос Айрес).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Нюарк, Н. Дж. — „Згинув, щоби жили інші" — ним був **Михайло Доля,** про котрого була поміщена згадка в нашій газеті з пятниці, 23. серпня.

Ню Йорк, Н. Й. — У виказі жертв в комунікаті З. У. А. Д. К. має бути Анна Ґерич із жертвою $20 на сироти, а $3 на скитальців.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОШУКУЮТЬ

МЕЛАНІЯ ВИСЛОЦЬКА ГРУШКЕВИЧ,
на скитальщині в Німеччині, пошукує свого брата
ТЕОДОЗІЯ ВИСЛОЦЬКОГО
його жени, **СОФІЇ,** і їх дітей: **ОЛЬГИ, ІВАНА І МАРІЇ.** Мали перебувати в Пасейку. Вони, або хто би знав про їх побут, зволять зголоситися до:
Attorney BOHDAN PELECHOWICZ,
2300 West Chicago Avenue,
Chicago 22, Illinois.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 27. серпня 1946 року помер у 67. році життя

ЙОСИФ РАВЛЮК,

довголітній член відділу 204 У. Н. Союзу в Ню Йорку.

Покійний походив зі Снятина, Галичина. Полишив жінку Марію, та пятеро дітей, а це: Богдана, Миколу, Володимира, Катрусю й Ольгу. Похорон відбудеться в суботу рано, 31. серпня, з погребового заведення Яреми до укр. катол. церкви на семій вулиці.

Усі члени, що не працюють у суботу, повинні взяти участь у похороні.

В. Я. П.!

М. Близнак, секр.

ТАРЗАН, ч. 1439. На смерть.

Коли Тарзан пірнув, він мав на увазі, що він не зможе доплисти до берега серед граду куль.

Одначе могутні рухи рук донесли його швидко під гумову лодку.

Несподівано перестрашені негодяї опинилися в воді!

А малпо-чоловік опинився самий у смертельних змаганнях з двома витресованими вбивниками.